

"Volem anar a Europa pel propi peu"

Josep Millàs és el president d'Òmnium Cultural. Per ell, l'essencial és que Catalunya pugui autogovernar-se, inserida en un estat o en un univers en expansió.

Òmnium ha estat un dels principals impulsors de la campanya de les noves Bases de Manresa. Quin balanç fan de la seva projecció exterior?

—En principi, la projecció de les Bases ha estat una mica pobra a tots els nivells. Però un fet important fou la visita que vam fer al president del Parlament Europeu, Egon Klepsch, acompanyats d'alguns eurodiputats catalans. L'endemà es van publicar al diari *Le Monde* les Bases en francès i al *Daily Telegraph* en anglès. Llàstima que no vam poder accedir a *The Financial Times* ni al *Times* per alguns malentesos. Tot i això, el ressò que ha tingut la publicació d'aquests anuncis als diaris internacionals ha estat bastant important, fins al punt que diversos grups nacionalistes europeus ens han felicitat per la nostra iniciativa, i també hem rebut moltes cartes de catalans escampats per Europa.

—Com valoren la resposta que ha tingut dintre el país?

—El nostre procediment va ser d'enviar les Bases a totes les associacions de Catalunya, i de moment hem rebut l'adhesió de 750 entitats, que déu n'hi do. Crec que en podríem aconseguir moltes més, però el que passa és que hi va haver molt poc temps per a presentar-les. Ara precisament volem tornar a fer una tramesa, i a mi em sembla que, per poc esforç que hi dediquem, aconseguirem d'arribar a la xifra de tres o quatre mil adhesions col·lectives. Aquestes coses, de repercussió, no en tenen gaire, però malgrat tot fan la seva pupa.

—Quina ha estat la reacció dels cercles polítics espanyols?

—El setembre del 1992 vam publicar les Bases, en castellà, al diari *El País*. Ho vam fer per provocar alguna reacció, sabíem que

"El setembre del 1992 vam publicar les Bases, en castellà, al diari 'El País'. Ho vam fer per provocar alguna reacció, sabíem que hi hauria escàndol o silenci. I hi va haver silenci, perquè des de l'àmbit nacionalista tenen molt clar que més val no parlar-ne per no fer-nos la gara-gara."

hi hauria escàndol o silenci. I hi va haver silenci, perquè des de l'àmbit nacionalista tenen molt clar que més val no parlar-ne per no fer-nos la gara-gara. Sabem, de totes maneres, que en els medis polítics es va parlar moltíssim d'aquest tema.

—*Després de la difícil relació que Omnium Cultural ha tingut amb el Ministeri de Cultura, creu que a partir d'ara millorarà amb Carme Alborch?*

—En primer lloc, he de dir que no sóc partidari de l'existència d'un ministeri de cultura. Dit això, jo crec que la senyora Alborch ja ha demostrat que és més diplomàtica que el seu antecessor en el càrrec. El senyor Solé Tura era una persona vàlida, i ens va ajudar en algun moment, però crec que estava equivocada en la relació real del nostre país respecte a l'estat espanyol, perquè considerava que el problema català era un problema resolt. Per exemple, la polèmica que va provocar el fet que no l'admetéssim a la Nit de Santa Llúcia va ser causada, en gran part, perquè admetre un ministre espanyol a la Nit de Santa Llúcia seria com acceptar que el país ja viu en una situació de normalitat, i en això, no hi estem d'acord. No hi podem estar d'acord mentre es posi en dubte, per exemple, la constitucionalitat de la llei de normalització lingüística.

—*Com creu que s'ha d'interpretar aquesta polèmica?*

—Després d'onze anys de Llei de Normalització Lingüística crec que és ridícul de tornar a plantejar el tema. Ara, el Tribunal Suprem ha fet el que havia de fer, i no em sorprendria que, amb la llei a la mà, el Constitucional donés la raó al recurs, perquè em fa l'efecte que, des d'un punt de vista constitucional i jurídic, la llei s'ajusta ben bé a la legalitat, en canvi potser la seva aplicació no és del tot correcta. Però, de totes maneres, s'ha de tenir en compte el context polític; i és que el Parlament de Catalunya va aprovar aquest text per unanimitat. Per tant, si resulta que el Parlament no pot legislar en matèria lingüística, cal plantejar-se què és el que pot fer. Jo estic molt d'acord amb el que va dir el conseller d'Ensenyament, Joan-Maria Pujals, que, si no podem tenir una llengua pròpia i oficial, que és el català, com a llengua vehicular a les escoles, ens ho hem de replantejar tot respecte al nostre entroncament amb l'estat espanyol. Si el Tribunal Constitucional arriba a la conclusió que el català no és obligatori a Catalunya i que la llengua catalana no és oficial a Catalunya com ho és el castellà a la resta de l'estat, aquesta Constitució no ens serveix. I si no es vol rectificar, aleshores és claríssim: no ens interessa continuar pertanyent a aquesta col·lectivitat que ens nega la cosa més elemental, que és tenir com a pròpia la nostra pròpia llengua.

—*Creu que contra aquestes campanyes an-*

ticatalanes s'ha produït una resposta suficient de la societat civil?

—No; crec que la societat civil està en hores baixes. Des de fa un any trobo que la capacitat de reacció és molt esmorteïda. I no tan sols la societat civil: també els partits polítics es limiten a donar la seva opinió en alguns casos, però res més.

—*La Crida, quan es va dissoldre, va explicar que s'havia esgotat un model de mobilització.*

—La Crida ha deixat un buit que tard o d'hora es tornarà a omplir. Actualment hi ha una gran desmobilització, en gran part causada per l'actitud dels partits polítics, que es queixen sovint que la gent no reacciona, però que si ho fa els molesta. Cal que els responsables polítics de Catalunya exposin un projecte clar, que no sempre ho fan. Per part del president de la Generalitat es dona el missatge que l'objectiu és de tornar a la situació política anterior al 1714. Home!, jo seria més clar: crec que s'ha de dir clarament que volem autogovernar-nos i disposar dels nostres recursos.

Per continuar deixant-ho clar ara ens plantejarem dos reptes, encara que no immediats: presentar el text de les Bases al Congrés dels Diputats espanyol i a les Nacions Unides.

—*Com les hi presentaran, les Bases, a Butros Ghali?*

—Li explicarem el sentit de les Bases, que és, molt telegràficament, que Catalunya es pugui autogovernar —encara que ja s'autogoverni, en petita mesura— i que pugui disposar dels seus recursos. Tant és que Catalunya estigui inserida dins un estat espanyol, o dins Europa, o dins un "univers en expansió", que dic jo. L'únic que és realment important és d'aconseguir l'autogovern i la gestió dels nostres recursos. Després, hi ha coses més petites, com ara una policia pròpia, etc.; però això ja és secundari. Esperem que Ghali resulti tan obert i assequible com va demostrar ser-ho el president del Parlament Europeu, Egon Klepsch.

La resposta de Klepsch, amb qui ens vam reunir el 9 de novembre, ens va sorprendre; va ser una entrevista molt cordial. Li vam explicar que consideràvem que Europa, a nivell nacional, té una assignatura pendent que és Catalunya, els Països Catalans. Li vam dir que, en la construcció d'Europa, nosaltres no hi volem anar de bracet de l'estat espanyol, sinó pel propi peu. Quan ens vam acomiadar ens va dir que considerava que la nostra era una aspiració justa. Aquesta actitud de Klepsch va ser possible perquè ell és alemany; seria impensable en un francès o un anglès, perquè no actuen així les persones que tenen conflictes nacionals al seu país.

Agnes Rotger